

ERKKERI uutiset

1 2010

ERKKERI- ja TE-ERKKERI-projektien tiedotuslehti

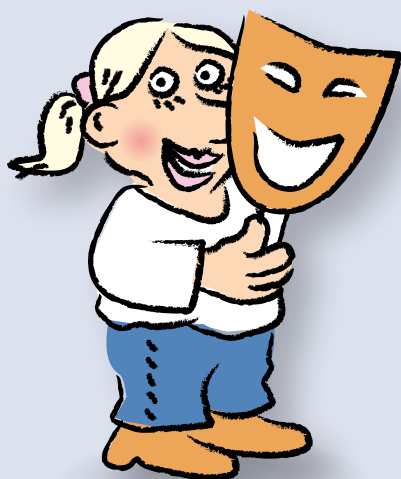
ERKKERI-koulutukset jatkuvat
täydellä teholla syksyllä.
Tutustu tuleviin koulutuksiin:
www.opinovi.fi/erkkeri.

ERKKERI nyheter

ERKKERI-seminaari
Lahdessa

Koulutuksen
pääöstunnelmia

Aikuisohjauksen aikalaisdiagnoosi

6

ERKKERIn kevätseminaari
ohjasi nauruun

10

Koulutuksen päätöstunnelmia

Sisällys.....

Pääkirjoitus	3
Aikuisohjauksen aikalaisdiagnoosi	4
ERKKERIn kevätseminaari ohjasi nauruun	6
ERKKERI-poimintoja	8
"Ei kai tämä vielä lopu!"	10
ERKKERISSÄ nyt	12
Laatikoidut	12
ERKKERI nyheter	13

ERKKERI uutiset

1 2010

ERKKERI- ja TE-ERKKERI-projektien tiedotuslehti

ERKKERI on Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun hallinnoima projekti, jossa ovat mukana Hämeen ammattikorkeakoulun ammatillinen opettajakorkeakoulu ja Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitos. TE-ERKKERIä hallinnoi Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmia.

Päätoimittaja
Auli Ryhänen

Toimitussihteeri
Nina Viertorinne

Ulkoasu ja taitto
Martti Hänninen

ERKKERI ja TE-ERKKERI toteutetaan vuosina 2008 – 2011 Työ- ja elinkeinoministeriön ja Euroopan sosiaalirahaston myöntämällä varoilla.

opinovi

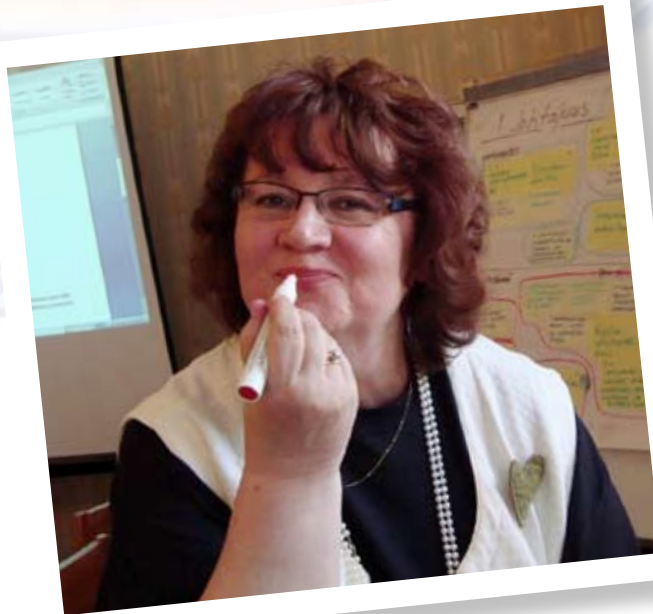
www.opinovi.fi/erkkeri

ERKKERIssä on hyvä meininki!

Kuuman ja auringonpaisteisen kesän jälkeen silmäillen kulunutta toimintakautta 2009 – 2010. Olen onnellinen ja ylpeä työmme tuloksista. Koulutuksiimme on osallistunut reippaasti yli 400 henkilöä. Järjestimme 22 koulutuskokonaisuutta, 12 paikkakunnalla ja 15 Opin Ovi-projektin kanssa. Lisäksi jaoimme ohjausosaamisen asiantuntijuutta lukuisille toimijoille mm. kohtaamisesta, ohjussuunnitelman laadinnasta ja verkostomaisesta työotteesta.

Viime kevät huipentui Lahdessa ERKKERI 30 op -koulutuksen yhteydessä järjestettävään ”Koe, kika- ta ja kohtaa” – seminaariin yhteistyössä Päijät-Hämeen Opin Oven kanssa. Osallistujat kokivat, että aikuisohjauksen käsittely draaman keinoin avasi silmiä ja naurun salat vapautti ryppyotsaisuudesta. Seminaarissa kuultiin myös Lahden ERKKERI 30 op -ryhmän upeita kehittämistehtäviä. Onnesta kyynelehtivät todistuksen saajat kukitettiin ja palkittiin Ohjauksen iloa -kaulanauhoilla.

Seminaarin aineistot ja videoinnit löydät verkkosivuiltamme. Näitä alueellisia seminaareja voisi toistaa esimerkiksi Rovaniemen ja Turun ERKKERI 30 op -koulutuksen yhteyteen tänä syksynä ja ensi keväänä. Aika näyttää.

Tuleva toimintakausi tuo tullessaan lisää koulutuksia ja konsultointeja mm. Jyväskylässä, Turussa, Porvoossa, Vaasassa, Kokkolassa, Seinäjoelle, Lappeenrannassa ja Kemi-Torniossa. Lisäksi 2 ruotsinkielistä koulutusta toteutetaan Helsingissä.

ERKKERIn maailmaan pääset parhaiten tutustumaan verkkosivuillamme

www.opinovi.fi/erkkeri. Sieltä löytyvät mm. kaikki tiedot koulutuksista sekä artikkeleita aikuisten neuvonta- ja ohjaustyön kentältä. Tänä vuonna satsaamme erityisesti verkkosivujen monipuolisuuteen. Jos Sinulla on hyviä juttuvinkkejä, niin ota yhteyttä.

Energistä ja Pirteää syksyä kaikille!

Auli Ryhänen

projektipäällikkö

ERKKERI -projekti

Jyväskylän ammattikorkeakoulu,

ammattillinen opettajakorkeakoulu

Välitön vuorovaikutus on ihmistyössä keskeistä: aikuisohjauksen aikalaisdiagnoosi

Peli alkaa teoista, teoista syntyy taito. Tarvitaan ensimmäistä tekoa, taitavaa syöttöä pelitoiverille. Kiekko on otettava haltuun, lähdettävä liikkeelle ja jaettava syöttöjä. Pelin keskeinen osa on pelivälineen haltuunotto. Jos haltuunotto ei onnistu, koko peli uhkaa karata käsistämme. Peliä ohjaavat keskinäisesti sovitut säännöt. Toiminnan kenttä on määritelty, ja pelaajilla on erilaisia rooleja. Pelin kulku ja lopputulos eivät ole ennalta määrättävissä, vaan tarvitaan koko joukkueelta ja yksilöiltä luovia ratkaisuja.

Edesmennyt ranskalais sosiologi Pierre Bourdieu on ollut aikamme kiinnostavimpia ajattelijoita. Hänen teoriansa peruskäsitteitä sosiaalisesta tilasta ja kentästä sekä pelaamisen metaforaa voi soveltaa myös aikuiskoulutuksen kentille. Bourdieun mukaan yhteiskunta muodostuu erilaisista kentistä, joiden hallinnasta käydään kilpailua. Kentillä toimivat yksilöt ja ryhmittymät tavoittelevat pääomaa kuten tietotaitoa, jota kentällä menestymiseen tarvitaan. Pelin metaforalla voidaan ilmaista sosiaalisen maailman suhteita, kilpailua, liikkuviin asemaan järjestynyttä rakennetta. Lisäksi pelissä tarvitaan ”pelisilmää” eli taitoa hahmottaa pelin kulkua nykytilanteesta käsin.

Aikuisohjaus on asiakastyötä

Viime aikoina on käyty laajasti keskustelua aikuisohjauksen ongelmista, joissa vastakkain ovat organisaation ja rakenteen suoritusvaatimukset sekä asiakkaan saama ja kokema palvelu. Aikuisohjauksessa, sen kehittämistehtävissä ja ohjausorganisaatioissa kohdataan työntekijöiden riittämättömyyden tunne.

Ohjaus- ja neuvontatyön maailmanjärjestö (www.iaevg.org) on

usein kiteyttänyt ammatillisen ihmistyön keskiöön ajan, huomion ja kunnioituksen antamisen asiakkaalle. Riippumatta toimintaympäristöstä ja ihmistyön alasta, vastakkain ovat tekninen ja inhimillinen laatu. Ensin mainittu merkitsee toimintaa tulostokorttien ja -odotusten, ulkopuolelta saneltujen suoritelmien ja ”objektiivisten” ja mitattavien määrien maailmassa (ns. evidence-based). Inhimillinen laatu merkitsee sitä, millaisena asiakas kokee saamansa palvelun (ns. consumer view).

Lukuisat tutkimukset osoittavat, että ihmistyössä inhimillinen laatu korreloi melko vahvasti myös asiakkaiden psykososiaaliseen ja jopa fyysiseen hyvinvointiin. Koettua laatua koskevat kokemuskyselyt ja palveluarviot tulisi nostaa samanarvoisiksi määrällisten mittareiden rinnalle, kun tehdään ihmistyön arviointia tai organisaation kehittämistyötä.

Uudenlaiset työmuodot ohittavat ihmisen

Työhyvinvointi ja tehty kiire eivät asu samassa organisaatiossa. Vääntämme, että kiireen kautta itsensä määrittävät yksilöt ja organisaatiot elävät illusorisessa maailmassa,

jossa pseudopuuhaastelu ja näennäispalaverit täyttävät kalenterit. Perusasiat ja perustehtävään keskityminen ratkaisevat menestyksen.

Kenties julkiseen keskusteluun nousseet pulmat voisi nähdä julkisella sektorilla vääränlaisina organisoitapoina ja liike-elämästä kritiikittä kopioituina teknis-ratio-naalis-taloudellisina ratkaisuina. Tästä esimerkkinä voisi olla ns. konsernointihuuma, jossa koulutusorganisaatioita paketoidaan milloin synergiaetuuksiin, milloin talouden tehostamiseen vedoten. Samalla julkisten organisaatioiden perustettava on kadonnut, kun varsinaiseen ihmistyöhön koulutetut ammattilaiset ovat vähemmistöryhmänä verrattuna erilaisiin tukipalveluihin tuottavien yksiköiden henkilöstömäärään.

Konsernit, tilaaja-tuottaja-mallit ja yletön keskittäminen tekevät organisaatiosta haavoittuvan. Ensisijainen asiakas etäännyttää, kun työntekijät hoitavat keskenään sisäisiä asiakkuuksia tai uppoavat ”luovuusyhteiskunnan”, projektien ja hankkeiden maailmaan keskenään. Tätä etäännyttämisen, vieraannuttamisen ja mekanisoinnin kulttuuria voi kehittää edelleen. Fyysisen vaivan voi hoitaa. Psykkisiä vaivoja voi vaimentaa lääkkein. Opiskelijoihin voi virtuaaliopettaa. Neuvontatyö voidaan kaventaa etuisuuksien

käsittelyksi. Ihmisten kohtaaminen voidaan ulkoistaa verkkoon. Yksi-kään tuntemamme ihmistyön ala ei kuitenkaan ole pystynyt osoittamaan, että nämä ”uudenlaisen työn muodot” voisivat korvata asiakkaan ja ammattilaisen kahdenkeskiseen välittömään vuorovaikutukseen perustuvaa kohtaamista: ajan, huomion ja arvostuksen antamista toiselle ihmiselle.

Menestyäkseen eri kentillä täytyy niin aikuisohjauksen kuin muiden ihmistyön alojen rakentaa menestyvä joukkue, joka osaa tehdä maaleja eli onnistua kaikilla kentillä. Menestyvällä joukkueella on selkeät tavoitteet, se on sisäisesti yhtenäinen, jokainen tuntee oman vastuunsa koko joukkueen menestyksestä ja jokainen pelaaja on valmis jatkuvaan kehittämistyöhön huomisen hyväksi.

Kirjallisuutta:

Bourdieu, P. 1998. Järjen käytännöllisyys. Toiminnan teorian lähtökohtia. Tampere. Vastapaino.

Senge, P. 1990. The Fifth Discipline. The art and practice of the learning organization. New York. Doubleday/Currency.

Senge, P. 1994. The Fifth Discipline Fieldbook, Strategies and Tools for Building a Learning Organization. New York. Doubleday.

Pierre Bourdieu

Pierre Bourdieu (1. elokuuta 1930 – 23. tammikuuta 2002) oli ranskalainen sosiologi ja kulttuuriantropologi. Bourdieu toimi vuodesta 1981 sosiologian oppituolin haltijana arvostetussa Collège de Francessa. Hän laajensi pääoman käsitettä kehittämällä teorioita sosiaalisesta ja kulttuurisesta pääomasta. Bourdieulla on ollut voimakas vaikutus kulttuuri- ja yhteiskuntatutkimuksen eri aloihin aina uskontotieteestä ja naistutkimuksesta sosiaalishistoriaan ja arkeologiaan. (Lähde: http://fi.wikipedia.org/wiki/Pierre_Bourdieu)

Seppo Seinä on koulutukseltaan kasvatustieteiden tohtori, liikuntatieteiden maisteri, organisaatiokonsultti, työnohjaaja ja opinto-ohjaaja. Hän on työskennellyt opettajana ja ohjaajana kaikilla koulutusasteilla. Hän on toiminut pitkään myös ammatillisen oppilaitoksen pedagogisena rehtorina. Hänen väitöskirjansa (1996) käsitteli toimintatutkimuksellista koulun kehittämistä. Hän on toiminut pitkään myös erilaisissa tiiminjohtaja- ja luottamustehtävissä. Hän harrastaa korjausrakentamista ja kuntourheilua.

Jaakko Helander on koulutukseltaan kasvatustieteen tohtori, sosiaalipsykologi, draamapedagogi, opinto-ohjaaja ja psykoterapeutti. Hän on toiminut 1980- ja 1990-lukujen taitteessa konsulttina it-alalla ja myöhemmin opettajana ja ohjaajana kaikilla koulutusasteilla sekä psykoterapeuttina ja psykoterapiakouluttajana. Hänen väitöskirjansa (2000) käsitteli oppimisen ja ratkaisukeskeisen ajattelun suhdetta. Hänellä on dosentuurit Jyväskylän ja Tampereen yliopistoissa. Hän harrastaa teatteria molemmilla puolilla lavaa, retkeilee, matkustaa ja lukee kotimaisia dekkareita.

Ulla Nuutinen on koulutukseltaan terveystieteiden lisensiaatti, rehtori, opettaja ja fysioterapeutti. Hän on opiskelemassa työnohjaajakoulutuksessa ja Jyväskylän yliopistossa kasvatustieteiden jatko-opinnoissa. Hän on työskennellyt pitkään opettajana ammattikorkeakoulussa aikuiskoulutuksessa sekä (2008-) projektivastaavana Erkkeri-projektissa. Hänen lisensiaattityönsä (2008) käsitteli opiskelijan työharjoittelun ohjausta. Hän on toiminut Suomen fysioterapiakouluttajien puheenjohtajana ja hallituksen jäsenenä. Hän harrastaa monipuolisesti liikuntaa, nauttii veneilystä ja on innokas koirien kanssa puuhailija.

Lahdessa kohdattiin ja kikatettiin ERKKERIn kevätseminaari ohjasi nauruun

**ERKKERIn kevät huipentui Koe, kikata ja kohtaa –kevätseminaariin Lahdessa 27.5. Seminaari järjestettiin yhteistyössä Päijät-Hämeen Opin Oven kanssa ja seminaaripaikaksi oli valittu historiaa henkivä Lahden Kansanopisto. Kuulijoi-
ta ja kikattajia seminaari keräsi yli 70 henkilöä.**

• Teksti ja Kuvat
Nina Viertorinne

Seminaaripäivän aloitti vuorovaikutuskouluttaja Anne-Mari Laulumaa ja näyttelijä Mikko Vaismaa johdatamalla kuulijat kohtaamistilanteiden äärelle draaman keinoin. Yleisö osallistui ehdottamalla erilaisia vaihtoehtoja ohjaustilanteisiin ja Anne-Mari ja Mikko toteuttivat toiveet. Ohjaustilanne näytettiin lavalla mm. virkamiesmäisenä jäykistelynä, val-lankaappauksena, superdialogina ja äidillisenä paapomisena. Välillä ohjaaja sähläsi ja sääti kevään viimeistä ohjausta tai heittäytyi tsaarin rooliin. Tuloksena oli hauska ja ajatuksia herättävä kokonaisuus, jota Anne-Mari höysti asiantuntija kommentteilla.

Esitys lunasti seminaarin lupauk-

sen kohtaamisesta ja kikatuksesta. Anne-Marin ja Mikon improvisoitu dialogi oli nauruhermoja hersyttävää. Tosin osa kohtaauksista vakavoiti ja toi esille haasteellisempiakin tilanteita kuten aggressiivisen tai humalaisen ohjattavan. Usea seminaariin osallistuja totesi, että näitä tilanteita luulee usein ainutlaatuiseksi ja huonoksi tuuriksi, mutta yhteisessä seminaarissa huomaa, että tilanteet ovat tuttuja muillekin.

Mitalit kaulassa kohti ohjaushaasteita!

ERKKERI 30 op Aikuisten ohjaus- ja neuvontatyö –koulutuksen vastuu-

kouluttaja Riitta Virtanen (JAMK) ja Pirjo Malin (Päijät-Hämeen Opin ovi) kertoivat kuinka seminaarin idut luotiin jo vuosi aiemmin Lahden 30 op koulutuksen alussa. Koulutus toteutettiin kuten muutkin ERKKERIkoulutukset, mutta poikkeuksen muodosti seminaarissa esitetty loppuhuipennus.

Lahden ryhmä oli tehnyt kehittämistöitä, joista kolme esiteltiin seminaarissa. Kehittämistehtävät sivusivat nuorten työllistämistä, pitkäaikaistyöttömän ohjausta tukijakson aikana ja erityistuen järjestämissuunnitelmaa Työvoimakoulutuksessa. Lisäksi esillä oli kehittämistehtävien postereita.

Lavalla nähtiin mm. empaattinen ohjaaja, joka "yliohjasi" epävarmaa asiakasta valinnoissaan: "Mitäs jos sä löytäisit itsestäsi hoitajan? Kuuntelepa!" Ohjattava: "Ei saa korvaa kiinni tonne sydämen tienoille."

Ohjausta käsiteltiin myös työyhteisön kohtaamisten näkökulmasta. Esityksessä sivuttiin niin kehityskeskustelua kuin oman idean läpiviemistä.

Seminaariyleisö pääsi tutustumaan opiskelijoiden kehittämistöihin sekä postereina että live-esityksiin.

Kehittämistehtävät eivät jääneet pöytälaatikkoon vaan esimerkiksi DUUNIIN – toiminallinen työhaikuryhmä oli aloittanut toimintansa ja saanut rahallista tukea Lahden kaupungilta.

Kaikki Lahden koulutukseen osallistujat saivat kukat ja todistukset. Lisäksi ERKKERI myönsi jokaiselle ohjaajalle ”mitalin”. Ohjauksen iloa -mitallit kaulassa oli hyvä lähtöä kohti uusia ohjaustilanteita.

Ilon tuottaminen toiselle lisää aina omaakin iloa

Päivän viimeisenä esiintyjänä lavalle nousi huumorikouluttaja Vesa Karvinen. Vesa johdatti kuulijat huumorin ja naurun ääreen sekä teorian että käytännön keinoin. Opimme, että nauru on mielihyvä toiminto, sosiaalinen liima ja sisäistä hölkkää. Kahden minuutin nauru vastaa 45 minuutin rentoutusta ja huumorin pitkää ikää lisäävä vaikutus ei voi olla täysin perätön väite, koska vanhainkodin vanhimmat ovat usein myös ne huumorintajuisimmat.

Vesan esitys kirvoitti monet naurut, kikatukset ja hihitykset. Yleisö sai kokeilla joulupukkinaurua ja antaa toisille naurushokkeja. Ja sekös kaikkia nauratti.

Kevätseminaari päättyi siis iloisein ilmeisiin ja kotimatalle suuntasi joukko voimaantuneita ohjaajia. ERKKERI jatkaa koulutusten parissa ja lupaa jatkossakin tarjota kokemuksia, kohtaamisia ja kikatusta.

Tiina Reijonen, EKA Opin Ovi, projektisihteeri, Saimaan ammattikorkeakoulu ja Minna Miikki, projektipäällikkö, EKA Opin Ovi, Etelä-Karjalan aikuisopisto Aktiva

Minna ja Tiina kiinnostuivat seminaarista erilaisen otsikon ja erityisesti kikatusten takia. He olivat pohtineet etukäteen, että ”Mites se nyt liittyy tähän asiaan?” ja tulivat ottamaan asiasta selvää. He olivat myös kiinnostuneita näkemään voisiko omaan hankkeeseen tuoda jotain hauskaa, ei-luentomaista tyyliä. Molemmat nauttivat päivästä ja saivat paljon uusia ajatuksia etenkin aamupäivän improvisoinneista, jotka olivat kärjistettyjä, mutta kuitenkin arkeen liittyviä, tuttuja tilanteita. Lopuksi molemmat totesivat, että ”Päivä oli tosi kiva!”

Erja Kokko, opintos sihteeri, Lahden ammattikorkeakoulu

Erja osallistui ERKKERI 30 op Lahden koulutukseen. Hän lähti mukaan, koska on kiinnostunut aikuisohjauksesta ja toimii työssäänkin aikuisopiskelijoiden parissa. Koulutus oli hänelle jatkumoa aiemmin opitulle. ERKKERI on siis tullut tutuksi koulutuksen kautta, mutta Erja oli iloinen päästessään osallistumaan myös seminaariin. Seminaarin aamupäivää Erja piti mielenkiintoisena ja ajatuksia herättävänä. Monet Anne-Marin ja Mikon esittämät ohjaustilanteet olivat tuttuja oman työn kautta.

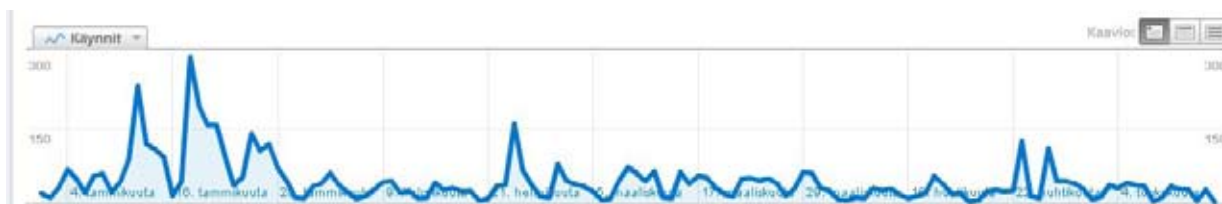

ERKKERIn verkkosivuilla käy kuhina

ERKKERIn verkkosivut päivittyvät koko ajan, joten <http://www.opinovi.fi/erkkeri> kannattaa laittaa selaimen Suosikkeihin. Alkuvuoden aikana web-sivuilla kävi keskimäärin 216 kävijää viikossa. Suurin osa

(56 %) kävijöistä tuli muiden sivujen kautta, 39 % tuli suoraan sivuille ja 5 % löysi tiensä sivuille hakukoneen avulla. Sivusto herätti kiinnostusta ympäri maailmaa: kävijöitä oli Ruotsista, Virossa, Saksasta, Englannista,

Belgiasta, Turkista, Yhdysvalloista ja Ukrainasta. Huomio kiinnittyy myös kahteen kävijään, joiden alkuperämaata ei ole määritetty. Olisiko ERKKERillä universaalia kohdeyleisöä :-)

Valtakunnalliset ja Itä-Suomen Open Ovet Lepaalla

ERKKERI, NUOVE, STUDIO ja Aikuisohjauksen koordinaatioprojekti tapasivat Itä-Suomen Opin ovien edustajia 17.8 kauniissa Lepaan kartanossa Hattulassa. Päivän aikana käsiteltiin Opin ovihankeperheen kuulumisia. Kotiin suunnattiin reppu täynnä uusia ideoita.

OpinVerkko – Työelämän Koulutusneuvojat tiedotti toiminnastaan

ERKKERI osallistui uuden Työelämä ERKKERIn tiedotustilaisuuteen 29.4. Jyväskylässä. OpinVerkko – Työelämän koulutusneuvojat –projekti starttasi huhtikuussa ja sen tavoitteena on kouluttaa työpaikoille koulutusneuvoja, jotka oman työssä ohjaavat työkavereitaan ammatillisiin opintoihin. Toivotamme onnea ja menestystä uudelle Työelämä ERKKERille!

Sosiaalinen media ohjauksessa –ryhmäläiset kokoontuivat 3.6. Jyväskylässä.

Koulutukset täydessä vauhdissa

Koulutuskalenterissa oli aukko vain heinäkuun kohdalla – muuten mennään täysillä eteenpäin. HAMK kouluttaa tällä hetkellä Hämeenlinnassa (30 op). Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian pitää kiireisenä 5 op koulutukset Jyväskylässä ja Lohjalla sekä 30 op koulutus Seinäjoella ja Vaasassa. Jyväskylän yliopistoa työllistää Oulun (30 op) koulutus. JAMK taas kouluttaa Rovaniemellä (30 op). Myös 60 op opo-koulutukset ovat startanneet tai starttaamassa Jyväskylässä (JAMK, JY) ja Hämeenlinnassa (HAMK). Syksyllä alkavista koulutuksista voit lukea lisää ERKKERIssä Nyt –osiosta.

Sosiaalinen media kiinnostaa

Jyväskylässä päättyi ERKKERI 5 op Sosiaalinen media ohjauksessa –koulutus. Ryhmä kokoontui reaaliaikaisessa kahdesti kerta, mutta virtuaalimaailmassa sitäkin useammin. Tutuksi tulivat NING, DIM DIM, Second Life jne. Opiskelijat totesivat viimeisessä yhteisessä tapaamisessa, että asenne sosiaalista mediaa kohtaan muuttui, kynnys käyttöön madaltui ja innostusta on tullut lisää. Tiedot ja taidot koettiin tärkeiksi, koska sosiaalinen media on osa jokaisen tulevaisuutta.

Uusia ERKKERIläisiä:

- 15.3. alkaen projektisihteeri Sisko Leppänen
 - 1.4. alkaen projektisuunnittelija Nina Viertorinne
 - TE-ERKKERISSÄ 1.3. alkaen kouluttaja Juha Lahti
- Siskon ja Ninan työpisteet ovat JAMK:lla, Juha työskentelee Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmiassa.

Projektisihteerit Elisa, Tiina ja Sisko Mustialassa.

ERKKERIn ydintiimi toimii taustalla

ERKKERIn ydintiimi on kokoontunut kevään ja kesän aikana useita kertoja työstämään mm. itsearviointia ja riskianalyysiä. Tämän lisäksi työlliställä on aina ajankohtaisia aiheita koulutuksiin ja operatiiviseen toimintaan liittyen. Kevään viimeinen kokoontuminen järjestettiin Mustialan kartanon kauniissa maisemissa. Kahden päivän tiukka rutistus tuotti paljon uusia ideoita syksyyn. Näin ERKKERI parantaa toimintaansa ja pyrkii yhä parempaan palveluun.

Aikuisohjauksen aamupäiviä Jämsässä

Jämsän ammattiopistossa käynnistyi ERKKERI –konsultaatio keväällä 2010. Mukana ovat ammattiopiston aikuiskoulutussuunnittelijat ja opinto-ohjaajat ja tavoitteena on työstää yhdessä oppilaitoksen ohjaussuunnitelmaa konkreettiselle tasolle.

Ryhmä kokoontuu neljä kertaa aamupäivisin ERKKERI-kouluttaja

Riitta Virtasen ja Leena Selkivuoren johdolla tuoden mukanaan työskentelyyn sekä ohjauksen että erilaisen oppijan näkökulmia.

Yhdessä tekemisen paras puoli on se, että näin saadaan yhteiseen käsittelyyn erilaiset kokemukset aikuisoppijan ohjauksesta ja saavutetaan parhaat tulokset.

Muutoksia ohjausryhmässä

ERKKERIn ohjausryhmässä on tapahtunut henkilövaihdoksia. Katri Aaltosentilalla jatkaa Anita Eskola-Kronqvist, Merja Haaralan tilalla Sisko Leppänen ja Aila Ryytäsen tilalla Susanna Piepponen.

”Ei kai tämä vielä loppu!”

Helteisessä Hämeenlinnassa kokoontui toukokuussa ryhmä ohjauksen ammattilaisia kertomaan mitä oli saanut ERKKERin 30 op –koulutuksesta. Viimeisen päivän täytti ilo, haikeus ja tyytyväisyys saavutettuihin tuloksiin. Esitykset sisälsivät kyyneleitä, naurua, teatteria, piirileikkiä, puheita, runoja ja psykodraamaa. Ryhmän yhteenkuuluvuuden tunne oli vahva ja vaikka koulutus loppui, ryhmä aikoo tavata jatkossakin.

Koulutuksen alkaessa odotukset eivät olleet suuret. Ohjauksen käsite oli monille epäselvä ja koulutukseen lähtö koettiin epämukavuusalueelle siirtymisenä. Koulutuksen sisällön selvittyä mieli kuitenkin muuttui. ”Jes! Tämä on sitä mitä tarvitsen”.

Osalla osallistujista edellisistä opinnoista oli ehtinyt vierähtää vuosia, joten uudenlaiset oppimismenetelmät, kirjalliset työt ja esiintyminen tuntuivat aluksi vierailta ja haastavilta. Opiskelijoita vaadittiin paljon itsenäistä työtä erilaisten oppimistehtävien muodossa, koska 16 lähipäivään ei voi mahtua koko 30 opintopisteen työmäärää. Viimeisenä päivänä kuitenkin todettiin, että kaikki saivat paljon enemmän koulutuksesta kuin olivat alun perin osanneet kuvitella ja yksi keskeinen tekijä tässä oli osallistavat opiskelumuodot.

Kehittämistehtävät nähtiin haasteellisina, mutta prosessinomaisuus kehitti oman työn arviointia. Yhdelle

osallistujalle kehittämistehtävä oli koko koulutuksen parasta antia ja antoi paljon enemmän kuin kirjallisen lopputuloksen. Useat kehittämistehtävät näkyivät oman organisaation arjessa joko uusien käytäntöjen tai työkalujen muodossa. Kehittämistehtävän lopputuloksena syntyi mm. opas, lomakkeita ja kysely.

Poissaolot lähipäivistä piti korvata ylimääräisellä tehtävällä.

Eräs osallistuja sanoi, että kahden päivän poissaolo harmitti. Jo siitäkin syystä, että ei päässyt mukaviin päiviin mukaan, mutta myös ylimääräisen tehtävän vuoksi. Loppujen lopuksi tehtävä kuitenkin valmistui ajallaan ja jonkun ajan kuluttua tuntui jo hyvältä: ”Korvaava tehtävä oli minulle parasta antia.”

Pysähtyminen arjessa

Kouluttaja Ulla Nuutinen mukaan yksi koulutuksen tavoitteista oli hiljentyminen arjen keskellä ja oman minuuden löytäminen. Kouluttajat saattoivat todeta, että tavoite oli saavutettu: kännyköitä ei käytetty luokassa ja ihmiset rauhoittuvat

tullessaan lähipäiville. Toinen kouluttajista, Jaakko Helander tosin epäili, että

”Olen täällä kuin liisa Ihmemaassa”

koulutukseen vaikutti maakunnan henki – hitaus ja hiljaisuus.

Myös osallistajat arvostivat pysähtymistä. Lähipäiviä kuvailtiin suvantoehdiksi, joissa tärkeää oli reflektio ja kokemusten jakaminen. Kahden päivän ajan kuukaudessa pystyi astumaan sivuun omasta työstä, ottaa työn ja tuntemukset tarkasteluun ja tarkastella niitä ul-

kopuolelta, jakaa muiden kanssa. Koulutuksen myötä itsetuntemus lisääntyi ja yksi mukana oli totesikin osuvasti, että ”matka tuntematto- maan on alkanut”.

Koulutuksen sisällöt pistivät jotain liikkeelle

Koulutuksen eri osa-alueita kiiteltiin. Erityisesti esille nousi kouluttaja Helena Aarnio luento syvädialogista, joka kosketti ja liikutti. Ryhmäläiset olivat luennon jälkeen halukkaita oppimaan uudenlaista vuorovaikutusta, joka vaatii omista ennako- asenteista irrottautumista ja toisen avointa kuuntelua.

Ratkaisukeskeisyyteen tutustu- minen ja sen vienti omaan työhön nähtiin tärkeänä antina. Asia liitet- tiin ohjaustilanteeseen, jossa ihmisen näkee mahdollisesti vain kerran ja tämä on yksi mahdollisuus pitää pystyä hoitamaan täydellisesti.

Verkosto kasvoi

Verkostoituminen on yksi ERKKERIn keskeisistä tavoitteista ja verkos- toitumista tuettiin monella tasolla. Oppimistehtävät vaativat oman verkoston uudenlaista tarkastelua ja opiskelijat olivat kiitollisia, että omaan verkostoon oli vihdoinkin pakko tutustua. Tämä antoi uusia näkökulmia ja tärkeitä kontakteja, joista koettiin olevan hyötyä myös tulevaisuudessa.

Hämeenlinnan ERKKERI 30 op opiskelijoiden ryhmäytyminen oli onnistunut yli odotusten. Ryhmää kehuttiin ihmisläheiseksi, toiset

huomioivaksi ja moniammatilliseksi. Koulutus oli kasvattanut ammatillis- ta ja henkilökohtaista verkostoa.

Kohti uusia ohjaushaasteita

Koulutus antoi reppuun paljon eväitä. Opittavaa on yhä paljon ja kehittämiskohteita riittää, mutta moni koki jo hypänneensä ammatil- lisesti uudelle tasolle. Oppimaansa

voi hyödyntää käytännössä ja toisin kuin useissa koulutuksissa, materi- aalit ovat käytössä jatkossakin.

Yksi osallistuja jatkaa ERKKERIn 60 op opinto-ohjaaja -koulutukseen. Moni muu toivoi, että ERKKERI ke- hittäisi jatkoa tälle koulutukselle. Jos ryhmä ei voi kohdata uudessa ERKKERI-koulutuksessa, niin treffit on joka tapauksessa sovittu vuodel- le 2015.

Hämeenlinnassa päättyi 20.5. ERKKERI 30 op Aikuisten ohjaus- ja neuvontatyö -opintokokonaisuus. Koulutukseen haki 45 henkilöä ja heistä 16 valittiin koulutukseen. Koulutus alkoi Hämeenlinnassa syyskuussa 2009. Ryhmä kokoontui 16 kertaa. Hämeenlinnan koulutuksen tavoitteena oli kehittää ja vahvistaa osallistujien ohjauksen ja neuvontatyön osaamista sekä moniamma- tillista ja poikkihallinnollista alueellista yhteistyötä. Koulutuksessa syntyvän osaamisen ydinalueet ovat asiakastyö- ja verkosto-osaami- nen sekä ohjauksen tietoperusta ja ammattieettinen osaaminen.

Kouluttajat: ”Silmiä avaava kokemus”

Kouluttajina Hämeenlinnassa toimivat lehtori Ulla Nuutinen, yliopettajat Jaakko Helander ja Seppo Seinä HAMK:lta. Heidän lisäksi koulutukseen osallistui muita asiantuntijoita kuten dialo- gikouluttaja Helena Aarnio.

Myös kouluttajat kokivat saaneensa koulutuksesta paljon. Ohjaus on ollut unohduksissa kou- lutuksellisen annin näkökulmasta ja tällä koulutuksella pistetään liikkeelle jotain uutta. Ohjauksen kehittämisessä tarvitaan pysäh- dyksiä, virikkeitä, arjen esille tuontia ja tapaamisia. Kouluttajille oli erittäin hedelmällistä päästä kuulemaan ”kentällä” toimivien ihmisten tunteja ja kokemuksia.

Koko koulutuksen ajan myös kouluttajat tekivät taustatyötä. Lähipäivien tuloksia pohdittiin ja uusia sisältöjä kehitettiin edisty- misen mukaan. Näitä kokemuksia jaetaan koko ERKKERI-projektissa ja projektin keskeisen tavoitteen mukaisesti ohjausosaamisen kas- vaa koko valtakunnassa.

Tämän kaltaisilla koulutuksilla on tärkeä yhteiskunnallinen rooli. Aikuiskoulutuksen ohjauksessa toimivat tekevät tärkeää yhteis- kunnallista työtä auttaessaan ihmisiä löytämään paikkansa yh- teiskunnassa. Arkea on helpompi jaksaa, kun muistaa tämän tehtä- vän.

Syksyllä on tulossa hakuun:

- ERKKERI 5 op Aikuisten ohjauksen perusteet –koulutus toteutetaan Itä-Uudellamaalla yhteistyössä Itä-Uudenmaan Opin Oven kanssa.
- ERKKERI 30 op Aikuisten ohjaus- ja neuvontatyö –koulutus alkaa Jyväskylässä 16.11.2010 jatkuen syksyyn 2011.

Löydät lisätietoja koulutuksista myös ERKKERIn web-sivuilta: www.opinovi.fi/erkkeri.
Tervetuloa koulutuksiin!

ERKKERI 60 op opinto-ohjaaja -koulutukset jatkuvat

Jyväskylässä ja Hämeenlinnassa 2009 aloittaneet ryhmät jatkavat vielä tämän syksyn. Vuoden 2010 uudet opo-ryhmät ovat jo tavanneet toukokuussa tai starttaavat heti elokuussa. Heillä opiskelut jatkuvatkin sitten pitkälle vuoteen 2011. ERKKERI toivottaa opiskeluintoa ja värikästä syksyä kaikille opo-opiskelijoille!

Tiesitkö, että

ERKKERI löytyy myös

Facebookista ja Twitteristä?

Lisätietoja www.opinovi.fi/erkkeri

facebook

Tutustu ERKKERIN verkkosivuihin!

Sieltä löydät kaikki tiedot koulutuksista ja saat lisätietoa projektista. Sivujen kautta voit myös lähettää palautetta ja ehdotuksia.

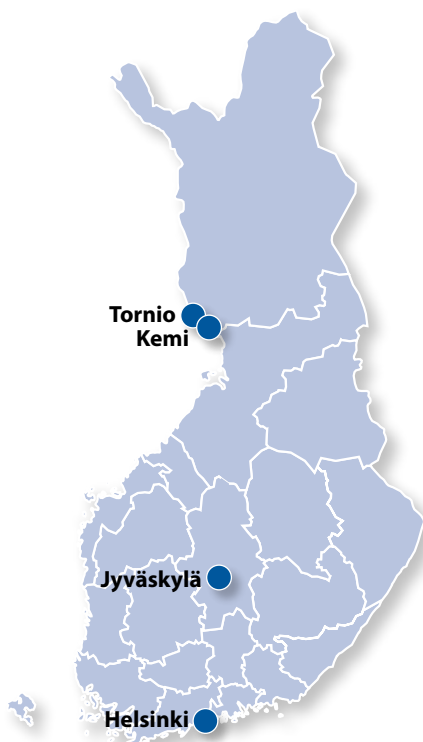
Surffaa www.opinovi.fi/erkkeri

Onko sinulla juttuvinkkejä, tarinoita, hyviä käytänteitä kerrottavana tai ilmiäntöjä hyvistä tyypeistä tai linkeistä?

Lähetä viesti toimitukseen korvataan nina.viertorinne@jamk.fi tai kerro se www.opinovi.fi/erkkeri palautesivun kautta.

Lataa omille sivuillesi ERKKERI-banneri!

Jos koko ei ole sopiva, ota yhteyttä. Teemme Sinulle bannerin mittojesi mukaan! Käy imuroimassa www.opinovi.fi/erkkeri

ERKKERI aloittaa vuoden 2010 puolella neljä alueellista koulutusta:

- ERKKERI 5 op Aikuisten ohjauksen perusteet starttaa Torniossa 1.12.2010 ja toinen lähipäivä on 27.1.2011 Kemissä. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Lapin Opin Ovi –projektin kanssa. Lisätietoja: TE-ERKKERIn projektipäällikkö Merja Niemi-Pynttari, merja.niemi-pynttari@tem.fi, puh. 050 3963342.
- ERKKERI 30 op Aikuisten ohjaus ja neuvontatyö –koulutus alkaa Turussa 4.10.2010. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Varsinais-Suomen Opin Oven kanssa. Lisätietoja: projektipäällikkö Auli Ryhänen, auli.ryhanen@jamk.fi, puh. 040 594 1476.
- ERKKERI 5 op Voimavara- ja ratkaisusuuntautunut ohjaus –koulutus käynnistyy Jyväskylässä 12.10. Haku tapahtuu www.opinovi.fi-sivuston kautta ja hakuaika loppuu 10.9. Lisätietoja: TE-ERKKERIn projektipäällikkö Merja Niemi-Pynttari, merja.niemi-pynttari@tem.fi, puh. 050 3963342
- ERKKERI 5 sp Handledning i vuxenutbildning ruotsinkielisen koulutuksen ensimmäinen lähipäivä on Helsingissä 27.9. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Eduvuxen-projektin kanssa (<http://edu-vuxen.arcada.fi/>)

Det går bra för ERKKERI!

Efter en varm och solig sommar ser jag tillbaka på verksamhetsperioden 2009–2010. Jag är glad och stolt över våra resultat. Drygt 400 personer har deltagit i våra utbildningar. Vi arrangerade 22 utbildningshelheter på 12 orter i samarbete med 15 Läroportprojekt. Ytterligare gav vi många aktörer kunskaper i bl.a. kundbemötande, handledningsplanering och ett nätverksliknande grepp om arbetet.

Vårens höjdpunkt var seminariet Koe, kikata ja kohtaa. Det arrangerades i Lahtis i samband med ERKKERIs utbildning på 30 sp tillsammans med Läroport i Päijänne-Tavastland. Deltagarna tyckte att drama som metod för att behandla vuxenhandledning öppnade ögonen och att skrattet befriade från gravallvarlighet. I seminariet presenterade deltagarna i ERKKERIs utbildning på 30 sp i Lahtis sina utvecklingsuppgifter. Deltagarna, som grät av lycka, fick sina betyg och uppvaktades med blommor.

På vår webbplats finns material och videoklipp från seminariet. Det är kanske möjligt att arrangera regionala seminarier t.ex. i samband med ERKKERIs utbildningar på 30 sp i Rovaniemi och i Åbo i höst och nästa vår. Tiden får utvisa.

Den kommande verksamhetsperioden medför flera utbildningar och konsulteringar bland annat i Jyväskylä, Åbo, Borgå, Vasa, Karleby, Seinäjoki, Villmanstrand och Kemi-Torneå. Ytterligare arrangeras två utbildningar på svenska i Helsingfors.

Du kan bekanta Dig med ERKKERIs värld på vår webbplats www.opinovi.fi/erkkeri.

Där hittar Du bl.a. all information om utbildningar och artiklar om vuxenhandledning och rådgivning. I år satsar vi speciellt på en mångsidig webbplats. Om Du har artikelidéer, kontakta oss!

Ha en energisk och pigg höst!

Auli Ryhänen

projektchef

ERKKERI

Yrkeshögskolan i Jyväskylä

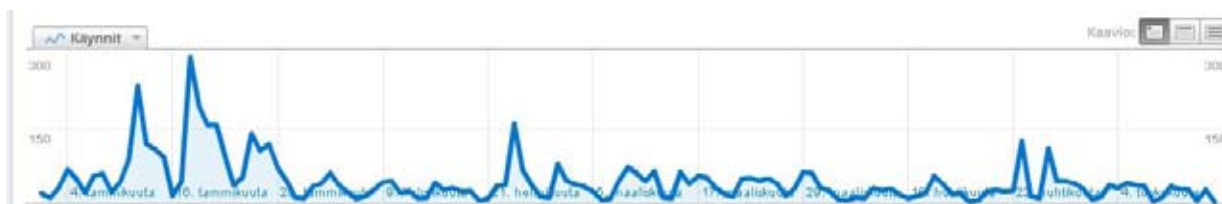
/Yrkespedagogiska lärarhögskolan

Massor av besökare på ERKKERIs webbplats

ERKKERIs webbplats uppdateras hela tiden. Därför lönar det sig att spara <http://www.opinovi.fi/erkkeri> som favorit i webbläsaren. I början av året hade vi i genomsnitt 216 besökare per vecka. De flesta besökare

(56 %) kom från andra webbplatser. 39 % kom direkt och 5 % från sökmotorer. Webbplatsen väckte intresse överallt i världen: vi hade besökare från Sverige, Estonia, Tyskland, England, Belgien, Turkiet, USA

och Ukraina. Intressant nog hade vi även två besökare vars ursprungsland är okänt. Har vi hela universum som målgrupp? :-)

ERKKERI besökte Hattula

ERKKERI, NUOVE, STUDIO och Koordinationsprojekt för vuxenhandledningen treffade representanter för Läroport i Östra Finland den 17 augusti på den vackra gården Lepaa i Hattula. Under dagen talades det om vad som är på gång inom Läroport-projekthelheten. Deltagarna gick hem fyllda med nya idéer.

LäroNät – Utbildningsrådgivare i arbetslivet informerade om sin verksamhet

ERKKERI deltog i informationsmötet om det nya ArbetslivsERKKERI den 29 april i Jyväskylä. Projektet LäroNät – Utbildningsrådgivare i arbetslivet sattes igång i april. Syftet med projektet är att utbilda utbildningsrådgivare som på sin arbetsplats vid sidan av det egna arbetet vägleder sina kollegor till yrkesstudier. Vi önskar det nya ArbetslivsERKKERI lycka och framgång!

Gruppen Sociala medier i handledning möttes den 3 juni i Jyväskylä.

Utbildningarna i full gång

Utbildningskalendern var tom endast i juli – annars går vi full fart framåt. Just nu utbildar HAMK i Tavastehus (30 sp). Utbildnings- och utvecklingscentret Salmia har utbildningar på 5 sp i Jyväskylä och i Lojo och utbildningar på 30 sp i Seinäjoki och i Vasa. Jyväskylä universitet utbildar i Uleåborg (30 sp) och JAMK i Rovaniemi (30 sp). Studiehandedlarutbildningar på 60 sp har startat eller kommer snart att starta i Jyväskylä (JAMK, JY) och i Tavastehus (HAMK). Mer information om höstens utbildningar hittar du i "ERKKERIssä Nyt".

Sociala medier väcker intresse

I Jyväskylä arrangerades en ERKKERI-utbildning på 5 sp Sociala medier i handledning. Gruppen samlades två gånger i riktiga livet, men desto oftare i virtuella världen. Deltagarna blev bekanta med NING, DIM DIM, Second Life och så vidare. I det sista gemensamma mötet sade deltagarna att deras attityd mot sociala medier hade förändrats och att tröskeln för användning hade blivit lägre. De hade även blivit mer engagerade. Deltagarna tyckte att kunskaperna och färdigheterna som de lärde sig är viktiga eftersom sociala medier tillhör allas framtid.

Nya anställda på ERKKERI:

- från och med den 15 mars projektsekreterare Sisko Leppänen
 - från och med den 1 april projektplanerare Nina Viertorinne
 - på TE-ERKKERI från och med den 1 mars utbildare Juha Lahti
- Sisko och Nina arbetar på JAMK, Juha på Utbildnings- och utvecklingscentret Salmia.

Konsulteringar Vuxenhandledningens förmiddagar i Jämsä

En ERKKERI-konsultation sattes igång på yrkesinstitutet i Jämsä våren 2010. Vuxenutbildningsplanerna och studiehandledarna vid yrkesinstitutet deltar i konsultationen för att tillsammans bearbeta institutets handledningsplan till en konkret nivå.

Gruppen samlas på fyra förmid-

Projektsekreterarna Elisa, Tiina och Sisko i Mustiala.

ERKKERIs kärngrupp verkar i bakgrunden

ERKKERIs kärngrupp har under våren och sommaren samlats flera gånger. Gruppen har bearbetat bland annat självutvärdering och riskanalys. Ytterligare innehåller arbetslistan alltid aktuella ämnen som anknyter till utbildningar och operativ verksamhet. Vårens sista möte arrangerades i vacker miljö på Mustiala gård. Två dagars tufft arbete resulterade i många nya idéer för hösten. På detta sätt förbättrar ERKKERI sin verksamhet och strävar efter allt bättre service.

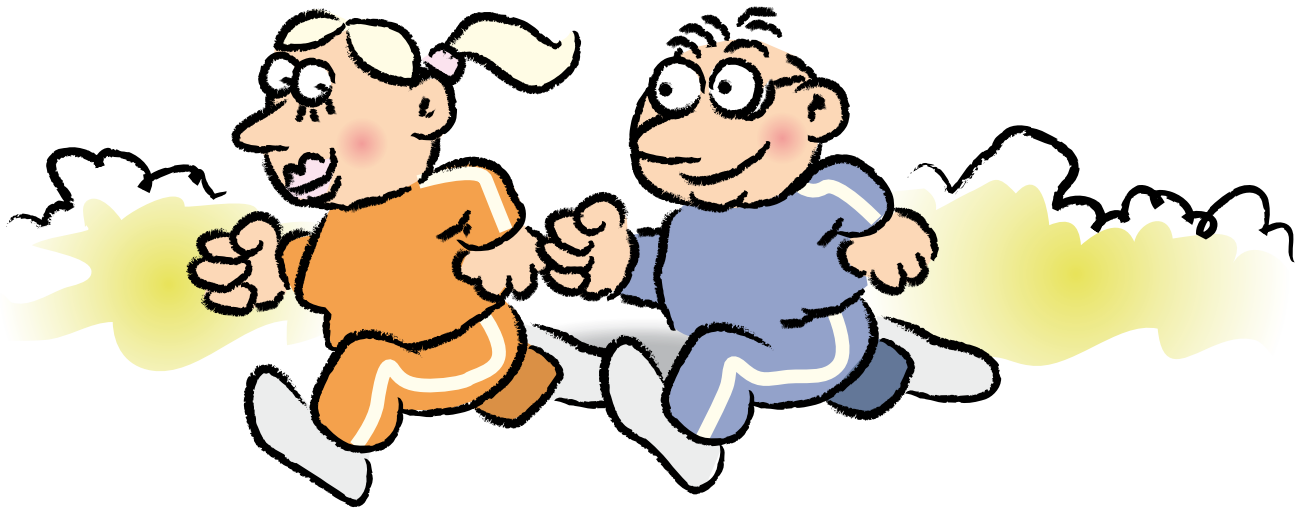
Förändringar i styrgruppen

Förändringar har inträffat i ERKKERIS styrgrupp. Katri Aaltonen ersätts av Anita Eskola-Kronqvist, Merja Haarala av Sisko Leppänen och Aila Ryyänänen av Susanna Piepponen.

dagar med ERKKERI-utbildaren Riitta Virtanen och Leena Selkivuori. Synvinklar av både handledning och inlärare med speciella behov tas upp.

De bästa resultaten nås genom att tillsammans diskutera olika slags erfarenheter av vuxenhandledning. Detta är det bästa i att göra tillsammans!

**Sykettä
syksyyn!
En aktiv höst
väntar**

ERKKERI-team